

ฝุ่นจิ๋ว (PM ๒.๕) อันตรายที่ไม่ควรมองข้าม

นายฐาปณะ วิชัย
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา

๑. ฝุ่น PM ๒.๕ คืออะไร?

คำว่า PM ย่อมาจาก Particulate Matters เป็นคำเรียกค่ามาตรฐานของฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพซึ่งมีอยู่ด้วยกัน ๒ ชนิด ได้แก่ PM ๑๐ และ PM ๒.๕ ส่วนตัวเลข ๒.๕ นั้นมาจากหน่วย ๒.๕ ไมครอนหรือไมโครเมตรนั่นเอง

ฝุ่น PM ๒.๕ ถือเป็นมลพิษต่อสุขภาพของมนุษย์ตามที่องค์การอนามัยโลกให้ความสำคัญและมีการแจ้งเตือนให้ทราบ เพราะเป็นฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็กมาก ฝุ่น PM ๒.๕ เล็กกว่าเส้นผมถึง ๒๐ เท่า ทำให้เล็ดลอดผ่านจมูกเข้าสู่ปอด และหลอดเลือดได้ง่าย ส่งผลเสียต่อร่างกายในระยะยาว

๒. ฝุ่น PM ๒.๕ มาจากไหน?

สาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองมีหลายปัจจัย เช่น การเผาป่า การเผาวัชพืช เผาอ้อย เผาตอซังข้าว เผามูลฝอย รวมถึง ฝุ่นจากโรงผลิตไฟฟ้าชีวมวล ควันท่อไอเสียจากรถยนต์ ซึ่งปกติแล้วกิจกรรมต่างๆ ที่คนเราทำทุกวันก็ส่งผลให้เกิดฝุ่นละอองใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอยู่แล้ว แต่แหล่งต้นกำเนิดที่สำคัญของฝุ่น PM ๒.๕ ในบรรยากาศ คือ การเผาไหม้เชื้อเพลิงธรรมชาติที่ไม่สมบูรณ์ และฝุ่นจากการก่อสร้าง

หากพื้นที่ไหนมีลักษณะเป็นแอ่งกระทะ จะทำให้เกิดการสะสมของฝุ่นได้ง่าย ซึ่งปกติฝุ่นเหล่านี้จะลอยขึ้นไปในอากาศ ถูกลมพัดฟุ้งกระจายไป แต่ถ้าวันไหนที่อากาศนิ่ง ไม่ค่อยมีลมพัด ฝุ่นละอองจะไม่ฟุ้งกระจาย ส่งผลให้ระดับความเข้มข้นของฝุ่นในพื้นที่นั้นๆ สูงมากขึ้นจนกลายเป็นระดับที่อันตรายต่อสุขภาพ และฝุ่น PM ๒.๕ มักจะเพิ่มมากขึ้นในช่วงกลางคืน แต่จะค่อยๆ จางหายไปเมื่อพระอาทิตย์ขึ้นส่องสว่างในยามเช้า

๓. ฝุ่น PM ๒.๕ มีผลกระทบต่อสุขภาพอย่างไร?

ฝุ่น PM ๒.๕ เป็นฝุ่นที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ไม่มีกลิ่น ขนาดเล็กมาก สามารถผ่านเข้าไปในร่างกายเรารู้สึกได้ถึงถุงลมปอด บางส่วนสามารถเล็ดรอดผ่านผนังถุงลมเข้าสู่เส้นเลือดฝอยล่องลอยอยู่ในกระแสเลือด และกระจายตัวแทรกซึมไปทั่วร่างกายของเราได้

ความน่ากลัวของฝุ่นร้ายนี้ คือ กระตุ้นให้เกิดสารอนุมูลอิสระ ลดระบบแอนตี้ออกซิแดนท์ รบกวนสมดุลต่างๆ ของร่างกาย และกระตุ้นยีนที่เกี่ยวข้องกับการหลังสารอักเสบ ซึ่งมีอันตรายต่อเนื้อเยื่อในร่างกายของเราแล้วส่งผลกระทบต่างๆ ตามมา ดังนี้

ก. กระตุ้นให้คนที่โรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรังเกิดอาการกำเริบ เช่น โรคจมูกอักเสบ ภูมิแพ้ โรคหอบหืด และโรคถุงลมโป่งพอง

ข. กระตุ้นให้คนที่โรคระบบหัวใจและหลอดเลือดเรื้อรังเกิดอาการกำเริบ โดยเฉพาะโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด

ค. สำหรับผลระยะยาวจะทำให้การทำงานของปอดถดถอย อาจเกิดโรคถุงลมโป่งพองได้แม้จะไม่สูบบุหรี่ก็ตาม และเพิ่มโอกาสทำให้เกิดมะเร็งปอดได้ด้วย

๔. ข้อเสนอแนะและวิธีป้องกันตนเองจากฝุ่น PM ๒.๕

- ๑) ลดการใช้นยานพาหนะส่วนตัว ส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ
- ๒) หลีกเลี่ยงการเผาไหม้ในที่โล่งแจ้ง เผาพื้นที่เพื่อเตรียมการทำเกษตรกรรม เผามูลฝอย หรือวัสดุเหลือใช้
- ๓) ควบคุมกระบวนการก่อสร้างให้มีฝุ่นน้อยที่สุด
- ๔) ออกกำลังกายในที่ร่ม ฝุ่นน้อยๆ และไม่ควรใส่หน้ากากอนามัยเวลาออกกำลังกาย
- ๕) รับประทานอาหารเสริม อาหารที่มีวิตามินซี และวิตามินอีสูง เช่น ถั่ว ปลา เป็นต้น
- ๖) ใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้งที่ต้องออกข้างนอกบ้าน หรือที่โล่งแจ้ง ให้ใส่หน้ากากพิเศษชนิดที่เรียกว่า “เอ็นเก้าห้า (N๙๕)” โดยเฉพาะผู้ป่วยที่เป็นโรคระบบทางเดินหายใจหรือโรคหัวใจเรื้อรัง สำหรับคนทั่วไปอย่างน้อยให้ใส่ “หน้ากากอนามัย” โดยต้องใส่ให้ถูกต้องวิธี คือ หันด้านที่เป็นสีเขียวและเป็นมันออกด้านนอก ให้ส่วนที่มีแผ่นเสริมความแข็งแรงและช่วยการเข้ารูปอยู่ด้านบนของจมูก สังเกตรอยพับของผ้าด้านหน้าต้องพับลง หากใส่ผิดรอยพับจะกักเก็บฝุ่นละอองในรอยพับ ทำให้หายใจลำบาก

๕. การใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมปัญหาฝุ่น PM ๒.๕

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองประชาชนในด้านสุขลักษณะและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบังคับใช้กฎหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญ และควบคุมดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ และการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ในพื้นที่ อันจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี โดยสามารถบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการจัดการปัญหาฝุ่นละอองที่สำคัญ ๒ หมวด คือ หมวด ๕ เหตุรำคาญ และหมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รายละเอียด ดังนี้

หมวด ๕ เหตุรำคาญ

มาตรการในการควบคุมกรณีแหล่งกำเนิดฝุ่นไม่ได้เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข (มาตรการด้านเหตุรำคาญ)

กรณีที่เป็นเหตุรำคาญโดยทั่วไป

๑) กรณีแหล่งกำเนิดฝุ่นเป็นที่สาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งในการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่ผู้ก่อให้เกิดฝุ่นนั้น หากไม่ทราบหรือไม่มีผู้ก่อเหตุ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการปรับปรุงสถานที่นั้นจนเหตุรำคาญนั้นหมดไปได้

๒) กรณีแหล่งกำเนิดอยู่ในที่เอกชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งในการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่เจ้าของสถานที่เอกชนนั้นให้ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงแหล่งกำเนิดฝุ่น จนฝุ่นละอองนั้นหมดไปหรือบรรเทาลง ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดมาตรการในการแก้ไข ปรับปรุงอย่างไรก็ได้ที่สามารถแก้ไขให้เหตุดังกล่าวนั้นให้หมดไป หรือบรรเทาลง โดยต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีประกอบการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปรับปรุงนั้นด้วย โดยที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่ผู้ก่อเหตุเป็นราย ๆ ไป โดยต้องระบุนิติการป้องกันหรือแก้ไข และกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติตามคำสั่งให้ชัดเจน ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้ร้องเรียน หากพบเห็นหรือได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

กรณีที่เกิดเหตุร้ายนั้นอาจกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมหรืออาจเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ

๑) ในกรณีร้ายแรง อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจตามมาตรา ๘ ในการออกคำสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้ก่อเหตุนั้นให้ระงับการดำเนินการที่ก่อให้เกิดฝุ่นตามที่เห็นสมควร หากผู้ก่อเหตุไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง อธิบดีกรมอนามัยสามารถสั่งเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้ออกคำสั่งให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดดำเนินการแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นตามสมควร อีกทั้ง อธิบดีกรมอนามัยยังสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๘/๑ ในการประสานขอให้คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดหรือคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานครดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นประกอบการออกคำสั่งตามมาตรา ๘ โดยไม่ชักช้า

๒) กรณีแหล่งกำเนิดฝุ่นเป็นที่สาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ วรรคสองในการจัดการระงับเหตุร้ายตามที่ได้แจ้งและเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกับผู้ก่อเหตุ

๓) กรณีแหล่งกำเนิดฝุ่นอยู่ในสถานที่เอกชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘ วรรคสามในการออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามไม่ให้ใช้สถานที่นั้นจนกว่าจะมีการระงับการทำให้เกิดฝุ่นละอองจนเป็นที่พอใจ

๔) ในกรณีร้ายแรง เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจตามมาตรา ๔๖ วรรคสองในการออกคำสั่งเป็นวาจาหรือหนังสือแก่ผู้ก่อเหตุนั้นให้ระงับการดำเนินการที่ก่อให้เกิดฝุ่นตามที่เห็นสมควร แล้วจึงแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ และอาจให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือตามที่ได้รับคำสั่งร้องขอภายใน ๗ วัน

กรณีที่แหล่งกำเนิดฝุ่นซึ่งถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดเหตุร้ายนั้น มีหลายแหล่งและเกิดเหตุเป็นบริเวณกว้าง เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุร้ายได้ โดยต้องมีเงื่อนไขครบทั้ง ๓ องค์ประกอบดังนี้

๑) มีแหล่งกำเนิดเหตุร้ายเกิดขึ้นในพื้นที่นั้น

๒) มีแหล่งกำเนิดเหตุร้ายมากกว่า ๑ แหล่ง

๓) มีผลกระทบต่อสุขภาพหรือสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของประชาชนจำนวนมาก และครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง โดยต้องปรากฏลักษณะบ่งชี้ข้อใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

ก. มีผลกระทบต่อรบกวนความเป็นอยู่ที่เหมาะสมที่คาดว่าเป็นผลมาจากเหตุร้าย

ข. มีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

ค. มีผลประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพที่บ่งชี้ผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

ทั้งนี้ หากฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุร้ายตามมาตรา ๒๘/๑ มีโทษจำคุก ๓ เดือน ปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรการในการควบคุมกรณีแหล่งกำเนิดฝุ่นเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ ได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะในการประกอบกิจการไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้วนั้น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ดังนี้

กรณีผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมีใบอนุญาตแล้ว

แต่มีการดำเนินกิจการหรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย หรือมีการร้องเรียน หรือเจ้าพนักงานพบเห็น การประกอบกิจการที่ไม่ถูกต้องลักษณะ โดยเฉพาะการก่อให้เกิดฝุ่นละออง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพแก่ผู้อยู่ อาศัยใกล้เคียง เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ ในการออกคำสั่งให้ผู้ประกอบ กิจการที่ถูกควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขดำเนินการปรับปรุง และแก้ไขให้ฝุ่นละอองนั้นหมดไป หรือหากเคยได้รับคำสั่งให้ปรับปรุง แก้ไขแล้ว แต่ยังไม่สามารถแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญ เจ้าพนักงานท้องถิ่น สามารถออกคำสั่งตามมาตรา ๔๕ เพื่อสั่งให้หยุดดำเนินการเป็นการชั่วคราวเพื่อปรับปรุง และแก้ไขเหตุ ดังกล่าวได้อีกครั้ง กรณีที่เหตุดังกล่าวเป็นอันตรายร้ายแรง เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งตามมาตรา ๔๕ ให้หยุดดำเนินการเป็นการชั่วคราวได้ทันทีจนกว่าเหตุนั้นจะหมดไป ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถกำหนดมาตรการในการแก้ไข ปรับปรุงอย่างไรก็ได้ที่สามารถแก้ไขให้เหตุดังกล่าวนั้นให้หมดไป หรือ บรรเทาลง โดยต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีประกอบการกำหนด มาตรการในการแก้ไข ปรับปรุงนั้นด้วย

๒) กรณีที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๔๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยอาศัย อำนาจตามมาตรา ๕๙ สามารถออกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ในระยะเวลาตามสมควรแต่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๓) เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ สามารถออกคำสั่งเพิกถอน ใบอนุญาตได้ ซึ่งผู้ประกอบการที่ได้รับคำสั่งดังกล่าวจะไม่สามารถขออนุญาตในกิจการนั้นได้อีกเป็นเวลา ๑ ปี โดยมีเงื่อนไขในการออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

-กิจการดังกล่าวถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตมาแล้ว ๒ ครั้ง และมีโอกาสที่จะถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตอีก

-กิจการดังกล่าวต้องคำพิพากษาว่ามีความผิด ไม่สามารถประกอบกิจการได้

-กิจการดังกล่าวก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ

ทั้งนี้ หากฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ และ ๕๙ จะมีโทษจำคุก ไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และสามารถปรับอีกไม่เกินวันละ ๒๕,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หากเป็นผู้ได้รับคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๖๐ แต่ยังคง ประกอบกิจการต่อไป จะมีความผิดฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาต จะมีทั้งโทษปรับ หรือจำคุก หรือ ทั้งจำทั้งปรับ อย่างไรก็ตามอัตราโทษจะขึ้นอยู่กับประเภทของกิจการ

กรณีผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่มีใบอนุญาต

เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) เมื่อพบว่าผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามที่มีข้อบัญญัติควบคุมไว้แล้ว แต่ยังไม่มียุติบัตร ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้หยุดประกอบกิจการทันที และให้มาขอรับใบอนุญาต ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเนื่องจากผู้ประกอบการได้กระทำ ความผิดสำเร็จแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการตามกระบวนการดำเนินคดี ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขต่อไปด้วย ในฐานะความผิดประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒) เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ ในการออกคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการที่ถูกควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขดำเนินการปรับปรุง และแก้ไขให้ฝุ่นละอองนั้นหมดไป หรือหากเคยได้รับคำสั่งให้ปรับปรุง แก้ไขแล้ว แต่ยังไม่สามารถแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งตามมาตรา ๔๕ เพื่อสั่งให้หยุดดำเนินการเป็นการชั่วคราวเพื่อปรับปรุง และแก้ไขเหตุดังกล่าวได้อีกครั้ง กรณีที่เหตุดังกล่าวเป็นอันตรายร้ายแรง เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งตามมาตรา ๔๕ ให้หยุดดำเนินการเป็นการชั่วคราวได้ทันทีจนกว่าเหตุนั้นจะหมดไป ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดมาตรการในการแก้ไข ปรับปรุงอย่างไรก็ได้ที่สามารถแก้ไขให้เหตุดังกล่าวนั้นให้หมดไป หรือบรรเทาลง โดยต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีประกอบการกำหนด มาตรการในการแก้ไขปรับปรุงนั้นด้วย หากฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ จะมีโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และสามารถปรับอีกไม่เกินวันละ ๒๕,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ทั้งนี้ หากราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้มีการออกข้อบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้ ให้บังคับใช้มาตรการเหตุรำคาญเพื่อจัดการปัญหาฝุ่นละอองต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

๑. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, ฝุ่น PM๒.๕ มาจากไหน ต้องแก้ไขให้ตรงจุด, การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, แหล่งข้อมูล : https://www.egat.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=๑๔๓๑&catid=๔๖&Itemid=๑๐๑, ค้นเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
๒. วรณวนัช เสถียรธรรมณี, รู้จักฝุ่นพิษ PM ๒.๕ ที่มากับมลภาวะ และวิธีการเลือกหน้ากากป้องกัน, honestdocs, แหล่งข้อมูล, :<https://www.honestdocs.co/pm-๒-๕-environmental-nano-pollutants>, ค้นเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
๓. ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข, การใช้กลไกคณะกรรมการสาธารณสุข(คสจ.)ในการจัดการปัญหาฝุ่นละออง PM๒.๕ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม, ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, แหล่งข้อมูล : [http://laws.anamai.moph.go.th/download/website๒๕๕๙/committee_๒/info% ๒๐กฎหมายกับการจัดการ%๒๐ฝุ่น%๒๐PM%๒๐๒.๕%๒๐\(๓\).pdf](http://laws.anamai.moph.go.th/download/website๒๕๕๙/committee_๒/info%20กฎหมายกับการจัดการ%๒๐ฝุ่น%๒๐PM%๒๐๒.๕%๒๐(๓).pdf), ค้นเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒